

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την
Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ – ΕΥ ΖΗΝ

1. Οδική Ασφάλεια

Πρόγραμμα εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας
στο Δημοτικό σχολείο
ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ

Εκπρονήτρια προγράμματος: Δρ. Κατερίνα Δ. Θεοδοσέλη

Το σύγχρονο σχολείο, ως υποστηρικτικό περιβάλλον, έχει τη δυνατότητα και τις ευκαιρίες να εμπλέξει τα παιδιά στη διερεύνηση της στάσης τους απέναντι στο ζήτημα της ασφάλειάς τους, να στοχαστούν τρόπους με τους οποίους μπορούν να ασχοληθούν με αυτό και μετά να εφαρμόσουν στην πράξη δεξιότητες που απέκτησαν, αναλαμβάνοντας θετικές και ζωτικές δράσεις. Από την άλλη πλευρά οι εκπαιδευτικοί – προφανώς καταρτισμένοι – μπορούν να παράσχουν στα παιδιά ένα ασφαλές και υποστηρικτικό περιβάλλον, αλλά και να επηρεάσουν και τους γονείς/κηδεμόνες (Scratchley, 1996).

Με τη σκέψη ότι είναι εξαιρετικά δύσκολο να δημιουργήσουμε ένα απόλυτα ασφαλές εκπαιδευτικό οδικό περιβάλλον, το σχολικό πλαίσιο και οι δυνατότητες που παρέχει για εκπαίδευση οδικής ασφάλειας προβάλλει ως μια σημαντική ευκαιρία μάθησης (Θεοδοσέλη, 2017). Το σημερινό σχολείο με την καινοτόμα εφαρμογή των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων (ΙΕΠ, 2020) φαίνεται έτοιμο πλέον να εκπαιδεύσει τους μαθητές στην οδική ασφάλεια και κατά συνέπεια η εκπαιδευτική κοινότητα διαθέτει όλα εκείνα τα μεθοδολογικά εργαλεία για να προωθήσει υγιείς στάσεις και συμπεριφορές των μαθητών/τριών μέσα από προγράμματα και πρακτικές, που θα πρέπει να προκύπτουν από ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης.

Από την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας στην εκπαίδευση οδικής ασφάλειας και από παλαιότερα προγράμματα Αγωγής Υγείας φαίνεται ότι ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα Κυκλοφοριακής Αγωγής θα πρέπει να είναι υποστηρικτικό και συνδεδεμένο με την επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων και να μην εμφανίζεται ως ανεξάρτητη παρέμβαση, που επιδιώκει να αντιμετωπίσει ένα κοινωνικό ζήτημα υγείας. Η στόχευση των όποιων εκπαιδευτικών παρεμβάσεων θα πρέπει να επικεντρώνεται στο πώς οι μαθητές θα μάθουν. Επίσης, η διαρκής και ουσιαστική κατάρτιση των εκπαιδευτικών είναι θεμελιώδης για την επίτευξη των στόχων όλων των προγραμμάτων υγείας και ασφάλειας.

Σύμφωνα με τους ερευνητές Maggs & Brown (1996), ο σχεδιασμός διδασκαλίας εκπαιδευτικών προγραμμάτων οδικής ασφάλειας στην Α/θμια Εκπαίδευση θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- Σαφή καθορισμό περιεχομένου ως προς τις ανάγκες, τις υποχρεώσεις και τις επιδόσεις των μαθητών. Σαφή καθορισμό εκπαιδευτικών στόχων.
- Επιλογή και δημιουργία κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού για τους μαθητές/τριες. Το υλικό πρέπει να είναι πολύτιμο και αποτελεσματικό ως προς τη μετάδοση και μεταβολή γνώσεων των μαθητών/τριων για την οδική

- ασφάλεια. Οι στόχοι και το εκπαιδευτικό υλικό θα πρέπει να είναι διαχωρισμένα στις διαφορετικές ηλικιακές ομάδες των μαθητών/τριων
- Εκπαιδευτικό υλικό που συστήνεται να είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες της χώρας για την οποία θα δημιουργηθεί, σύγχρονο, οικονομικό και να αφορά σε εικόνες και περιεχόμενο αστικών και αγροτικών περιοχών
 - Σχολιασμένη βιβλιογραφία και αρθρογραφία εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας παιδιών, η οποία να δίνεται στους εκπαιδευτικούς ως υποστήριξη στην εκπαίδευσή τους, για εμπλουτισμό γνώσεων και επιλογή εκπαιδευτικών υλικών
 - Επιλογή και δημιουργία κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού για τους εκπαιδευτικούς, με αναλυτικές οδηγίες για τον τρόπο διδασκαλίας του αντίστοιχου εκπαιδευτικού υλικού για μαθητές/τριες
 - Επιμόρφωση εκπαιδευτικών με δυνατότητες εκπαίδευσης σε συνέδρια, σεμινάρια και επιμορφώσεις εκτός του σχολικού περιβάλλοντος
 - Δημιουργία κατάλληλων προγραμμάτων ή εκπαιδευτικών υλικών/πακέτων για την υποστήριξη της συμμετοχής των γονέων σε προγράμματα εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας των παιδιών τους.
 - Προϋπάρχουσα γνώση στην εκπαίδευση οδικής ασφάλειας από τη νηπιακή ηλικία.
 - Μακροπρόθεσμο σχεδιασμό. Η εκπαίδευση οδικής ασφάλειας θα πρέπει να θεωρηθεί ως εκπαιδευτικό αντικείμενο δια βίου μάθησης και επομένως να σχεδιαστούν προγράμματα και υλικά για οδικούς χρήστες και άλλων ηλικιών

Βιβλιογραφία:

Θεοδοσέλη, Α. (2017). *Συμβολή στην ανάπτυξη μεθοδολογικών εργαλείων για την εκπαίδευση οδικής ασφάλειας παιδιών προεφηβικής ηλικίας. Μια εκπαιδευτική παρέμβαση βασισμένη στις αρχές του Νέου Δημόσιου Μάνατζμεντ*. Διδακτορική διατριβή. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος

Ι.Ε.Π. (2020). Εργαστήρια Δεξιοτήτων. Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)

Maggs, A., & Brown, M. (1986). Primary School Road Safety Curricula. A Review of Australian Materials and Practices. Federal Office of Road Safety.

Scratchley, M. (1996). Just where does health education fit into the curriculum, NZJ Soc Stud, 1996; 5: 32–6

Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

Οι μαθησιακές εμπειρίες των μαθητών/τριών κατά τη διάρκεια της εκπόνησης προγράμματος εκπαίδευσης οδικής ασφάλειας στο Νηπιαγωγείο και στην Α΄ Δημοτικού στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων ή από παρόμοιες σχολικές δραστηριότητες λαμβάνονται υπόψη από τον/την εκπαιδευτικό ως προαπαιτούμενες γνώσεις για την υλοποίηση του παρόντος προγράμματος. Ιδιαίτερη έμφαση προτείνεται να δοθεί στα προσωπικά και οικογενειακά βιώματα των παιδιών από τη χρήση του δρόμου, ως πεζοί, ποδηλάτες και επιβάτες οχήματος.

Περιγραφή επτά Εργαστηρίων: Στοχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης. Κάθε εργαστήριο θα αναπτύσσεται σε ένα φύλλο Α4 με βάση τη ρουμπρίκα του Παραρτήματος (1 σελίδα ανά εργαστήριο = 7 σελίδες)

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ	ΤΜΗΜΑ	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ:2021-22
Θεματική	1. Ζω καλύτερα – Ευ Ζην	Υποθεματική	Οδική Ασφάλεια
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	ΔΗΜΟΤΙΚΟ Τάξη Δ΄ με δυνατότητα υλοποίησης στην Ε΄ και ΣΤ΄		
Τίτλος	ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ		

Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	Αυτομέριμα, αυτορρύθμιση, υπευθυνότητα, αλληλεγγύη, πρωτοβουλία, συνεργασία κοινωνικές δεξιότητες, κριτική σκέψη, επίλυση προβλημάτων
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	Οδική Ασφάλεια

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Το 1^ο Εργαστήριο Δραστηριοτήτων Εκπαίδευσης Οδικής Ασφάλειας για την Δ' Ε' και ΣΤ' Δημοτικού έχει τίτλο «Η ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΜΑΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ», αποτελείται από δύο δραστηριότητες και έχει διάρκεια δύο διδακτικές ώρες. Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι να βοηθήσει τα παιδιά να γνωρίσουν όσο γίνεται καλύτερα την καθημερινή τους διαδρομή από το σπίτι στο σχολείο και αντίστροφα πεζή, να εντοπίσουν τα επικίνδυνα σημεία της διαδρομής και να μάθουν ασφαλείς τρόπους να τα αποφεύγουν. Η διαλογική συζήτηση μεταξύ των παιδιών σε μικρές ομάδες ενισχύει την κατάκτηση των μαθησιακών στόχων.</p> <p>Επίσης με τη δεύτερη δραστηριότητα το εργαστήριο στοχεύει να ευαισθητοποιήσει τα παιδιά στη βιώσιμη μετακίνηση με εφαρμογή καλής ευρωπαϊκής πρακτικής, που προτείνεται να εφαρμοστεί από το σπίτι στο σχολείο και αντίστροφα.</p> <p>Οι δεξιότητες που αναμένεται να καλλιεργηθούν είναι η αυτομέριμνα η υπευθυνότητα και η κριτική σκέψη.</p>	<p>Η μετακίνησή μας στο σχολείο</p> 	<p>Στην 1η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός συζητά με τα παιδιά τον τρόπο μετακίνησή τους από το σπίτι στο σχολείο και αντίστροφα. Στη συνέχεια τους διανέμει ατομικά το φύλλο εργασίας: «Σχεδιάζω τη διαδρομή από το σπίτι στο σχολείο».</p> <p>Ο/η εκπαιδευτικός προτρέπει και βοηθά τα παιδιά να σχεδιάσουν όσο καλύτερα μπορούν το χάρτη της διαδρομής από το σπίτι τους στο σχολείο. Τους θυμίζει να σχεδιάσουν τους δρόμους, τα πεζοδρόμια, τα κτήρια και ό,τι άλλο υπάρχει στη διαδρομή αυτή. Στη συνέχεια, ο/η εκπαιδευτικός προτρέπει τα παιδιά να δείξουν την εργασία τους στο διπλανό τους (να τις ανταλλάξουν) και να συζητήσουν μαζί τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν κατά τη διάρκεια της διαδρομής από το σπίτι στο σχολείο και να ζητήσουν τις προτάσεις του συμμαθητή τους, με σκοπό να γίνει η μετακίνηση αυτή ασφαλέστερη.</p> <p>Στην 2η δραστηριότητα και σε συνέχεια της προηγούμενης, ο/η εκπαιδευτικός θα συζητήσει με τα παιδιά την καλή ευρωπαϊκή Πρακτική: «Βήμα Βήμα στο σχολείο» και θα τα προτρέψει να την εφαρμόσουν μία φορά την εβδομάδα, με τον τρόπο που προτείνεται αναλυτικά στο αντίστοιχο φύλλο εργασίας του αντίστοιχου υλικού.</p>

Το 2ο Εργαστήριο Δραστηριοτήτων Εκπαίδευσης Οδικής Ασφάλειας για την Δ' Δημοτικού έχει τίτλο «ΚΩΔΙΚΑΣ ΟΔΙΚΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ», αποτελείται από δύο δραστηριότητες και έχει διάρκεια δύο διδακτικές ώρες. Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι να βοηθήσει τα παιδιά να έρθουν σε επαφή με απλό και παιγνιώδη τρόπο με τα βασικά σημεία του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας για πεζούς, ποδηλάτες και επιβάτες, να προσπαθήσουν να εφαρμόσουν όσα περισσότερα μπορούν στην καθημερινή τους ζωή και να βελτιώσουν τυχόν λανθασμένες οδικές συμπεριφορές τους.

Γνωστικοί στόχοι των δραστηριοτήτων είναι ο σχηματισμός σχετικών με το θέμα λέξεων και η μετατροπή γραπτού κειμένου, το οποίο είναι γραμμένο με λόγο τυπικό και «ξύλινο» για τα παιδιά σε ένα παρόμοιο απλούστερο, φιλικότερο και πιο κατανοητό, χωρίς να τροποποιηθεί το νόημά του.

Οι δεξιότητες που αναμένεται να καλλιεργηθούν είναι η οργανωτική ικανότητα, η κριτική σκέψη, η επίλυση προβλημάτων, η συνεργασία, οι κοινωνικές ικανότητες, η αυτομέριμνα και η παραγωγή γραπτού λόγου.

Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας για παιδιά

Στην 1η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός εξηγεί απλά και κατανοητά στα παιδιά τι είναι οι κανόνες κυκλοφορίας και σε τι χρησιμεύουν στην καθημερινή μας ζωή. Στη συνέχεια διανέμει ατομικά το φύλλο εργασίας: «Το αλφαβητάρι της Κυκλοφοριακής Αγωγής». Ο/η εκπαιδευτικός χωρίζει τα παιδιά σε ομάδες 3-4 ατόμων. Τους εξηγεί πώς θα βρουν λέξεις σχετικές με την κυκλοφοριακή αγωγή από τα 24 γράμματα της αλφαβήτας. Μόλις ο χρόνος εξαντληθεί, ζητά από τους μαθητές να σταματήσουν την εργασία, να μετρήσουν και να σημειώσουν τον αριθμό των λέξεων που βρήκαν.

Στην 2η δραστηριότητα ο/η εκπαιδευτικός διανέμει στα παιδιά ατομικά το φύλλο εργασίας: «Κ.Ο.Κ. για μικρούς και μεγάλους» και ρωτάει την ολομέλεια κάποια οδηγία-κανόνα, που τυχόν γνωρίζουν από τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας.

Χωρίζει τους μαθητές σε 3 ομάδες και σε κάθε ομάδα διανέμει το Τετράδιο: «Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας. Προτρέπει τις ομάδες να επιλέξουν τα σημεία του Κ.Ο.Κ. που τους ενδιαφέρουν ως πεζούς (ομάδα 1η), ως ποδηλάτες (ομάδα 2η) κι ως επιβάτες (ομάδα 3η). Κάθε ομάδα επιλέγει μια κατηγορία, εντοπίζει τα κυριότερα σημεία και τα ξαναγράφει είτε με απλούστερο τρόπο είτε χιουμοριστικά είτε ως ποίημα.

Ασφαλή πεζή μετακίνηση

Το 3ο Εργαστήριο Δραστηριοτήτων Εκπαίδευσης Οδικής Ασφάλειας για την Δ' Δημοτικού έχει τίτλο «ΑΣΦΑΛΗ ΠΕΖΗ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ», αποτελείται από δύο δραστηριότητες και έχει διάρκεια τέσσερις διδακτικές ώρες. Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι να βοηθήσει τα παιδιά να κατανοήσουν και να μάθουν να εφαρμόζουν τους βασικούς κανόνες πεζής μετακίνησής τους, να χρησιμοποιούν πεζοδρόμια, διαβάσεις, φανάρια πεζών, να αποφεύγουν επικίνδυνα σημεία για πεζούς και να προσέχουν ιδιαίτερα κατά τη μετακίνησή τους στο δρόμο σε σκοτεινές συνθήκες.

Οι δεξιότητες που αναμένεται να καλλιεργηθούν είναι:

Αντιληπτική ικανότητα, Οργανωτική ικανότητα, Κριτική σκέψη, Επίλυση προβλημάτων, Κοινωνικές Ικανότητες, Συμμόρφωση σε κανόνες, Αυτομέριμνα, Προσαρμοστικότητα, Πλάγια σκέψη

Στην 1η δραστηριότητα προτείνεται να πραγματοποιηθεί επίσκεψη στο εγγύτερο Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής, όπου εκεί αρμόδιοι εκπαιδευτές θα δείξουν στα παιδιά βιωματικά τους βασικούς κανόνες ασφάλειας στην πεζή μετακίνηση. Θα τους μάθουν να χρησιμοποιούν πεζοδρόμιο, τη διάβαση για τη διέλευση του δρόμου, να εφαρμόζουν τον κανόνα ΣΤΑΜΑΤΩ ΑΚΟΥΩ ΒΛΕΠΩ ΠΕΡΝΩ, να περπατούν σωστά σε δρόμο χωρίς πεζοδρόμιο, να χρησιμοποιούν υπερυψωμένες διαβάσεις πεζών και να αποφεύγουν επικίνδυνα σημεία.

Στη δραστηριότητα «Πεζή τη νύχτα», ο/η εκπαιδευτικός προτρέπει τα παιδιά να εργαστούν σε ομάδες 4-5 ατόμων. Δίνει σε κάθε ομάδα δέκα ίδια πατρόν ανθρώπινης φιγούρας και τους δίνει σαφείς οδηγίες να τις βάψουν με τους μαρκαδόρους τους με χρώματα: κόκκινο, καφέ σκούρο, κίτρινο, γκρι σκούρο, λαχανί, μαύρο, άσπρο, μπλε σκούρο, γαλάζιο, πορτοκαλί. Δίνει επίσης σε κάθε ομάδα ένα μαύρο κάνσον και τους προτρέπει να κολλήσουν όπως νομίζουν τα ανθρωπάκια τους πάνω σε αυτό. Ο/η εκπαιδευτικός ρωτάει τα παιδιά να παρατηρήσουν ποια ανθρωπάκια φαίνονται καθαρά πάνω στο μαύρο. Στόχος των ερωταπαντήσεων είναι να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι το σκούρο χρώμα πάνω σε μαύρο φόντο δεν διακρίνεται, ακόμη κι αν φωτίζεται.

Το 4^ο Εργαστήριο Δραστηριοτήτων Εκπαίδευσης Οδικής Ασφάλειας για την Δ' Δημοτικού έχει τίτλο «ΟΔΗΓΩ ΠΟΔΗΛΑΤΟ», αποτελείται από δύο δραστηριότητες και έχει διάρκεια δύο διδακτικές ώρες. Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι να βοηθήσει τα παιδιά να μάθουν να επιλέγουν ποδήλατο με γνώμονα την ασφάλειά τους κατά τη διαδικασία αγοράς του, να κατανοήσουν και να εφαρμόζουν τους βασικούς κανόνες οδήγησης ποδήλατου, να γνωρίσουν και να επιλέξουν τον κατάλληλο εξοπλισμό του ποδηλάτη και να αντιληφτούν ότι το ποδήλατο δεν είναι παιχνίδι, όταν το οδηγούμε στο δρόμο.

Οι δεξιότητες που αναμένεται να καλλιεργηθούν είναι:

- Αντιληπτική ικανότητα
- Κατασκευές
- Οργανωτική ικανότητα
- Κριτική σκέψη
- Επίλυση προβλημάτων
- Κοινωνικές ικανότητες
- Συμμόρφωση σε κανόνες
- Αυτομέριμνα
- Προσαρμοστικότητα
- Αποφασιστικότητα

Οδηγώ Ποδήλατο

Η 1η δραστηριότητα, προτείνει στον εκπαιδευτικό να χωρίσει τα παιδιά σε ομάδες των τεσσάρων ατόμων και να ορίσει κάποιο για «γραμματέα». Ο/η εκπαιδευτικός παρακινεί την κάθε ομάδα να ετοιμάσει μια λίστα με όλα όσα πρέπει να ζητήσει κάποιος από τον αρμόδιο πωλητή, όταν ετοιμάζεται να αγοράσει ποδήλατο. Ο γραμματέας καταγράφει τις ιδέες των μελών της ομάδας του κι όταν τελειώσουν, η λίστα αυτή παρουσιάζεται στην τάξη. Ο εκπαιδευτικός, μετά από συζήτηση με τα παιδιά, κατατάσσει τις προτάσεις τους στην κατάλληλη λίστα που έχει ετοιμάσει στον πίνακα με τα απαραίτητα και τα μη απαραίτητα αξεσουάρ ποδηλάτου. Ακολουθεί συζήτηση από όλα τα παιδιά.

Στην 2η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός προτρέπει τα παιδιά να εργαστούν σε ομάδες 4-5 ατόμων. Δίνει στην κάθε ομάδα από ένα κομμάτι μεγάλο χαρτί του μέτρου και τους βοηθά να φτιάξουν μια διαφήμιση για το ποδήλατο. Η μακέτα θα περιλαμβάνει κείμενα, σλόγκαν, ζωγραφιές ή φωτογραφίες από έντυπα.

Σκοπός της δραστηριότητας είναι η διαφήμιση ασφαλούς ποδήλατου. Οι εργασίες των παιδιών παρουσιάζονται στην ολομέλεια της τάξης και ακολουθεί συζήτηση για την επιρροή που θα έχει η κάθε διαφημιστική μακέτα.

Το 5^ο Εργαστήριο Δραστηριοτήτων Εκπαίδευσης Οδικής Ασφάλειας για την Δ' Δημοτικού έχει τίτλο «ΜΕΤΑΚΙΝΟΥΜΑΙ ΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΩΣ ΕΠΙΒΑΤΗΣ», αποτελείται από δύο δραστηριότητες και έχει διάρκεια δύο διδακτικές ώρες. Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι να ευαισθητοποιήσει τα παιδιά στη χρήση της ζώνης στο αυτοκίνητο, να τα βοηθήσει να την υιοθετήσουν στην καθημερινή μετακίνησή τους ως επιβάτες και να τα μάθει να αναγνωρίζουν τη σωστή συμπεριφορά τους ως επιβάτες λεωφορείου. Η δραστηριότητα στοχεύει επίσης στη δημιουργία τηλεοπτικού σποτ, το οποίο θα μπορεί μέσα στο σύντομο τηλεοπτικό χρόνο να ευαισθητοποιήσει οδηγούς, επιβάτες, γονείς και παιδιά.

Οι δεξιότητες που αναμένεται να καλλιεργηθούν είναι:

- Αντιληπτική ικανότητα
- Υπευθυνότητα
- Κριτική σκέψη
- Επίλυση προβλημάτων
- Συνεργασία
- Παραγωγή γραπτού λόγου
- Συμμόρφωση σε κανόνες
- Αυτομέριμνα
- Προσαρμοστικότητα

Μετακινούμαι με ασφάλεια ως επιβάτης

Στην 1η δραστηριότητα ο/η εκπαιδευτικός βοηθά τα παιδιά να χωριστούν σε ομάδες των 4-5 ατόμων και να κατασκευάσουν μια μακέτα από χαρτόνι κάνσον ή του μέτρου, που θα χρησιμοποιηθεί ως τηλεοπτικό σποτ με μήνυμα ευαισθητοποίησης για χρήση ζώνης ασφαλείας στο αυτοκίνητο. Η μακέτα πρέπει να περιλαμβάνει: Κειμενάκια ευαισθητοποίησης, σλόγκαν, ζωγραφιές ή φωτογραφίες. Όταν τελειώσει η εργασία, ο γραμματέας της κάθε ομάδας, την παρουσιάζει στην ολομέλεια της τάξης και συζητούνται οι αδυναμίες, οι πιθανές ελλείψεις, καθώς και τα δυνατά τους σημεία. Στη 2η δραστηριότητα ο/η εκπαιδευτικός χωρίζει τα παιδιά σε ομάδες, τους διανέμει ένα απλό και κατανοητό κείμενο και τους προτρέπει να το διαβάσουν στην ομάδα τους, να το συζητήσουν και να απαντήσουν προφορικά ή γραπτά (σε κάποιο τετράδιο) τις δραστηριότητες που συνοδεύουν το κείμενο. Συγκεκριμένα, προτείνεται μετά την ανάγνωση του κειμένου να υπογραμμίσουν στο κείμενο λέξεις και φράσεις που δείχνουν ανάρμοστη συμπεριφορά των παιδιών, να βρουν ποιες από αυτές τις συμπεριφορές είναι επικίνδυνες για την ασφάλειά τους και να ξαναγράψουν το κείμενο αντικαθιστώντας τις επικίνδυνες συμπεριφορές με άλλες πιο σωστές.

Το 6^ο Εργαστήριο Δραστηριοτήτων Εκπαίδευσης Οδικής Ασφάλειας για την Δ' Δημοτικού και μεγαλύτερες τάξεις Δημοτικού (Ε' και ΣΤ') έχει τίτλο «ΕΠΙΒΑΤΗΣ ΣΕ ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΑ», αποτελείται από μία δραστηριότητα και έχει διάρκεια δύο διδακτικές ώρες.

Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι να αντιληφτούν τα παιδιά τι είναι έρευνα, να μάθουν να δημιουργούν ερωτηματολόγια, να συλλέγουν δεδομένα και να τα επεξεργάζονται σε ομάδες, να καταλήγουν σε συμπεράσματα και να τα κοινοποιούν. Σημαντικός στόχος του εργαστηρίου αυτού για την οδική ασφάλεια είναι οι μαθητές/τριες να αντιληφτούν μέσα από την έρευνα τη σημαντικότητα της χρήσης του κράνους ως συνεπιβάτες σε μοτοσικλέτα.

Οι δεξιότητες που αναμένεται να καλλιεργηθούν είναι:

- Πρωτοβουλίες
- Αυτορρύθμιση
- Υπευθυνότητα
- Αλληλεγγύη
- Αυτομέριμνα
- Κριτική σκέψη
- Συνεργασία

Επιβάτης σε μοτοσικλέτα

Στην δραστηριότητα αυτή ο/η εκπαιδευτικός προτρέπει τους μαθητές να διεξάγουν μια έρευνα για τη χρήση του κράνους, ως συνεπιβάτες σε μηχανή, με τη συνεργασία των μεγάλων τάξεων. Με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού μια ομάδα παιδιών συντάσσει ένα πολύ απλό ερωτηματολόγιο για τη χρήση του κράνους σε μηχανή ως συνεπιβάτες.

Το ερωτηματολόγιο θα διανεμηθεί από μια άλλη ομάδα παιδιών στην τάξη και στα υπόλοιπα τμήματα του σχολείου (στις τάξεις Δ', Ε' ΣΤ') θέτοντας ως απαραίτητα ερωτήματα την ηλικία των ερωτηθέντων, το φύλο τους, αν έχουν μηχανάκι στην οικογένεια, αν φορούν το κράνος ως συνεπιβάτες, αν το αποφασίζουν οι γονείς τους ή όχι, αν υποθετικά θα το φορούσαν σε μια πρόκληση για μικρή έστω βόλτα με μηχανή κ.τ.λ.

Μια τρίτη ομάδα θα αναλάβει να συγκεντρώσει τα ερωτηματολόγια, να τα αποδελτιώσει και να καταγράψει κάπου επίσημα τα αποτελέσματα της έρευνας. Στη συνέχεια μια ακόμα ομάδα θα αναλάβει να παρουσιάσει τα αποτελέσματα στην ολομέλεια του σχολείου και θα συντάξει ένα φυλλάδιο με ένα σύντομο κείμενο, που θα πείθει τους μαθητές να φορούν πάντα το κράνος τους όταν επιβαίνουν σε μοτοσικλέτα. Το φυλλάδιο αυτό θα διανεμηθεί σε όλους τους μαθητές του σχολείου.

**Όσα πρέπει και
δεν πρέπει**

Το 7^ο Εργαστήριο Δραστηριοτήτων Εκπαίδευσης Οδικής Ασφάλειας για την Δ' Δημοτικού έχει τίτλο «ΟΣΑ ΠΡΕΠΕΙ ΚΑΙ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ», αποτελείται από δύο δραστηριότητες και έχει διάρκεια δύο διδακτικές ώρες. Στόχος του Εργαστηρίου αυτού είναι να δώσει στα παιδιά τη δυνατότητα με δύο φύλλα εργασίας να αναστοχαστούν όσα έμαθαν στο Εργαστήριο Δεξιότητων για την εκπαίδευση οδικής ασφάλειας και να δημιουργήσουν δικές τους προτάσεις ορθής συμπεριφοράς, έχοντας ως βάση της νέα τους γνώσης.

Οι δεξιότητες που αναμένεται να καλλιεργηθούν είναι:

- Κριτική σκέψη
- Επίλυση προβλημάτων
- Συνεργασία
- Παραγωγή γραπτού λόγου
- Αυτομέριμνα
- Δημιουργικότητα

Οι βασικές δραστηριότητες που προτείνονται για το 7^ο Εργαστήριο Δραστηριοτήτων Εκπαίδευσης Οδικής Ασφάλειας για την Δ' Δημοτικού με τίτλο «ΟΣΑ ΠΡΕΠΕΙ ΚΑΙ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ», είναι δύο δραστηριότητες που αποτελούνται από δύο Φύλλα Εργασίας για επανάληψη της ενότητας, τα οποία ο/η εκπαιδευτικός διανέμει ατομικά στους μαθητές/τριες και με απλά και κατανοητά λόγια τους προτρέπει να τα συμπληρώσουν. Η συμπλήρωση των «πρέπει» και «δεν πρέπει» γίνεται, κατόπιν επιλογής προτεινόμενων φράσεων.

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις

1^ο Εργαστήριο

Προτείνεται για την 1^η δραστηριότητα το Φύλλο Εργασίας «Σχεδιάζω τη διαδρομή από το σπίτι στο σχολείο», σελ. 3 από το Τετράδιο Εργασιών: «Εκπαίδευση Οδικής Ασφάλειας στο Δημοτικό- 45 Φύλλα Εργασίας», το οποίο αποτελεί μέρος του υλικού ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ.

Για την 2^η δραστηριότητα προτείνεται το φύλλο εργασίας: «Βήμα Βήμα στο σχολείο» σελ. 8 από το Τετράδιο Εργασιών: «Εκπαίδευση Οδικής Ασφάλειας στο Δημοτικό- 45 Φύλλα Εργασίας», το οποίο αποτελεί μέρος του υλικού ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ.

2^ο Εργαστήριο

Για την 1^η δραστηριότητα προτείνεται το Φύλλο Εργασίας «Αλφαβητάρι της Κυκλοφοριακής Αγωγής», σελ. 10 από το Τετράδιο Εργασιών: «Εκπαίδευση Οδικής Ασφάλειας στο Δημοτικό- 45 Φύλλα Εργασίας», το οποίο αποτελεί μέρος του υλικού ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ.

Για τη 2^η δραστηριότητα προτείνεται το φύλλο εργασίας: «Κ.Ο.Κ. για μικρούς και μεγάλους» σελ. 11 από το Τετράδιο Εργασιών: «Εκπαίδευση Οδικής Ασφάλειας στο Δημοτικό- 45 Φύλλα Εργασίας», το οποίο αποτελεί μέρος του υλικού ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ.

Προτείνεται να διανεμηθεί στους μαθητές φυλλάδιο από το αρμόδιο Τμήμα Τροχαίας της περιοχής με βασικούς κανόνες κυκλοφορίας για παιδιά. Το υλικό υπάρχει διαθέσιμο από την Ελληνική Αστυνομία.

Χρήσιμος σύνδεσμος: <https://www.astynomia.gr>

3^ο Εργαστήριο

Για τη 2η δραστηριότητα προτείνεται το Φύλλο Εργασίας «Πεζή τη νύχτα» από το Τετράδιο Εργασιών: «Εκπαίδευση Οδικής Ασφάλειας στο Δημοτικό- 45 Φύλλα Εργασίας», το οποίο αποτελεί μέρος του υλικού ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ

Χρήσιμοι σύνδεσμοι:

https://www.topo.auth.gr/greek/ORG_DOMI/EMERITUS/TOMOS_ARABELOS/The_apple%20pdf/3-06%20Mintsis.pdf

<http://edrive.yme.gov.gr/>

4^ο Εργαστήριο

Για την 1η δραστηριότητα προτείνεται το φύλλο εργασίας: «Αγοράζω ποδήλατο» από το Τετράδιο Εργασιών: «Εκπαίδευση Οδικής Ασφάλειας στο Δημοτικό- 45 Φύλλα Εργασίας», το οποίο αποτελεί μέρος του υλικού ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ.

Στην 2η διδακτική ώρα του εργαστηρίου προτείνεται η δραστηριότητα: «Διαφήμιση ποδήλατου» από το Τετράδιο Εργασιών: «Εκπαίδευση Οδικής Ασφάλειας στο Δημοτικό- 45 Φύλλα Εργασίας», το οποίο αποτελεί μέρος του υλικού ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ.

Χρήσιμοι σύνδεσμοι:

<http://edrive.yme.gov.gr/>

<http://edrive.yme.gov.gr/content/%CF%80%CE%BF%CE%B4%CE%B7%CE%BB%CE%B1%CF%84%CF%89>

5^ο Εργαστήριο

Για την 1^η δραστηριότητα προτείνεται το φύλλο εργασίας: «Τηλεοπτικό σποτ για χρήση ζώνης ασφάλειας» σελ. 28 από το Τετράδιο Εργασιών: «Εκπαίδευση Οδικής Ασφάλειας στο Δημοτικό- 45 Φύλλα Εργασίας», το οποίο αποτελεί μέρος του υλικού ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ.

Για τη 2^η δραστηριότητα προτείνεται το φύλλο εργασίας: «Χρησιμοποιώ σωστά τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς» σελ. 29 από το Τετράδιο Εργασιών: «Εκπαίδευση Οδικής Ασφάλειας στο Δημοτικό- 45 Φύλλα Εργασίας», το οποίο αποτελεί μέρος του υλικού ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ.

6^ο Εργαστήριο:

Για τη δραστηριότητα προτείνεται το φύλλο εργασίας: «Έρευνα με θέμα τη χρήση κράνους» σελ. 33 από το Τετράδιο Εργασιών: «Εκπαίδευση Οδικής Ασφάλειας στο Δημοτικό- 45 Φύλλα Εργασίας», το οποίο αποτελεί μέρος του υλικού ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ.

7^ο Εργαστήριο:

Τα φύλλα εργασίας: «Πρέπει να...και δεν πρέπει να...» σελ. 12 και 13 από το Τετράδιο Εργασιών: «Βιώσιμη Μετακίνηση», το οποίο αποτελεί μέρος του υλικού ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ.

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

1^ο Εργαστήριο

Προτείνεται συνεργασία με το Πλησιέστερο Τμήμα Τροχαίας Σερρών για την ασφαλή υλοποίηση της ευρωπαϊκής δράσης «Βήμα Βήμα στο σχολείο». Για την συγκεκριμένη δράση προτείνεται επίσης η έγκαιρη και αναλυτική ενημέρωση των γονέων για τη συμμετοχή των παιδιών τους σε αυτή καθώς και η δική τους

εθελοντική συμμετοχή.

2^ο Εργαστήριο

Για τη δραστηριότητα αυτή και για τη συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα προτείνεται η επίσκεψη του τμήματος σε Σχολή Οδηγών ή σε Κέντρο Εκπαίδευσης Ασφαλούς Κυκλοφορίας, ώστε να καταρτιστούν καλύτερα οι μαθητές θεωρητικά στην κατακόρυφη και οριζόντια οδική σήμανση και στους κανόνες ορθής χρήσης του δρόμου.

3^ο Εργαστήριο

Για τη δραστηριότητα αυτή προτείνεται η συνεργασία με την υπεύθυνη υπηρεσία του οικείου Δήμου, ώστε να προγραμματιστεί η διδακτική επίσκεψη στο Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής της περιοχής.

4ο Εργαστήριο

Προτείνεται η συνεργασία του τμήματος με ποδηλατικό σύλλογο της περιοχής για συλλογή πληροφοριών και οδηγιών που αφορούν στη σωστή και ασφαλή οδήγηση ποδήλατου.

6ο Εργαστήριο

Για το εργαστήριο αυτό προτείνεται η συνεργασία με άλλα τμήματα του σχολείου, ως ερευνητικό δείγμα της προτεινόμενης δραστηριότητας, καθώς και με τον υπεύθυνο εκπαιδευτικό της σχολικής μας μονάδας.

Αξιολόγηση Εργαστηρίου- Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση - Εκδηλώσεις διάχυσης

1^ο Εργαστήριο

Ο αναστοχασμός του 1ου Εργαστηρίου προτείνεται να γίνει με ερωτήσεις του εκπαιδευτικού προς τα παιδιά (σε συζήτηση ή σε φύλλο εργασίας), οι οποίες διερευνούν την βέλτιστη επιλογή για την μετακίνηση των μαθητών από το σπίτι στο σχολείο και αντίστροφα, εξετάζοντας τις παραμέτρους της ασφάλειας, του περιβάλλοντος, της επιλογής του μέσου, της υγείας (αερόβια μετακίνηση με τα πόδια ή με το ποδήλατο) της διασκέδασης (με παρέα) και της οικονομίας (χωρίς κόστος καυσίμων). Η δημοσιοποίηση στον τοπικό τύπο ή στην ιστοσελίδα του σχολείου της ευρωπαϊκής πρακτικής «Βήμα Βήμα στο σχολείο» αποτελεί διάχυση της δράσης στην τοπική κοινωνία ή στην κοινωνία του σχολείου μας.

2^ο Εργαστήριο

Η αξιολόγηση του 2ου Εργαστηρίου προτείνεται να γίνει με ερωτήσεις του εκπαιδευτικού προς τα παιδιά σε μεταγενέστερο χρόνο (δύο μήνες μετά το τέλος του εργαστηρίου αυτού), για να διαπιστωθεί αν έχει κατακτηθεί η όποια γνώση που προκύπτει από τους κανόνες οδικής κυκλοφορίας και αν τα παιδιά έχουν

αλλάξει τον τρόπο οδικής μετακίνησης με βάση αυτούς. Ως εκδήλωση διάχυσης του εργαστηρίου στο σχολικό περιβάλλον προτείνεται η δημιουργία οδικών πινακίδων από τα παιδιά σε χαρτόνια κάρσον με κείμενα - κανόνες για το σχολείο και η ανάρτηση αυτών σε εμφανή σημεία του σχολικού χώρου.

3^ο Εργαστήριο

Η αξιολόγηση του 3ου Εργαστηρίου προτείνεται να γίνει με διανομή και συμπλήρωση φύλλου ερωτήσεων, το οποίο παρατίθεται στα Φύλλα περιγραφικής Αξιολόγησης και αποτελεί μέρος του υλικού ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ. Οι ερωτήσεις που προτείνεται να απαντηθούν είναι σχετικές με την ενότητα της πεζής μετακίνησης και διερευνούν την κατάκτηση γνώσης του παρόντος εργαστηρίου.

4^ο Εργαστήριο

Η αξιολόγηση του 4ου Εργαστηρίου προτείνεται να γίνει με διανομή και συμπλήρωση φύλλου ερωτήσεων, το οποίο αποτελεί μέρος του υλικού ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΟ ΑΣΦΑΛΕΣ. Οι ερωτήσεις που προτείνεται να απαντηθούν είναι σχετικές με την ενότητα της ασφαλούς οδήγησης ποδήλατου και διερευνούν την κατάκτηση γνώσης του παρόντος εργαστηρίου.

5^ο Εργαστήριο

Προτείνεται η αυτοαξιολόγηση των μαθητών με τη συμπλήρωση φύλλου αξιολόγησης με αναφορά σε στοιχεία που αναμένονται να γνωρίζουν.

6^ο Εργαστήριο

Προτείνεται ο εκπαιδευτικός να σχεδιάσει μια κλείδα παρατήρησης τρέχουσας καταγραφής (running records), με τη βοήθεια της οποίας θα συλλέξει στοιχεία σχετικά με τη διεργασία των παιδιών στη δημιουργία μακέτας για την προώθηση της χρήσης της ζώνης στο αυτοκίνητο.

7^ο Εργαστήριο

Η δραστηριότητα αυτή θεωρείται αξιολόγηση όλου του προγράμματος για την εκπαίδευση οδικής ασφάλειας στην Δ' Δημοτικού και αποτελείται από δύο φύλλα αυτοαξιολόγησης του μαθητή με ερωτήσεις αναστοχασμού όλων των θεματικών.

Σημειώσεις:

1ο Εργαστήριο:

Οι δύο δραστηριότητες του 1^{ου} Εργαστηρίου προτείνεται να διευρυνθούν και να εφαρμοστούν σε άλλα τμήματα του σχολείου και κυρίως σε τμήματα μεγάλων τάξεων Ε' και ΣΤ' Δημοτικού.

2ο Εργαστήριο:

Στην 1η δραστηριότητα, ο/η εκπαιδευτικός προτείνει στα παιδιά να διαβάσουν ο καθένας με τη σειρά τη λέξη που έγραψαν από Α, στη συνέχεια αυτή που έγραψαν από Β κ.ο.κ. Αν ο/η εκπαιδευτικός επιθυμεί να δώσει έναν ανταγωνιστικό τόνο στη δραστηριότητα επιβραβεύει με χειροκρότημα από την ολομέλεια το παιδί που συμπλήρωσε σωστά τις περισσότερες λέξεις.

3ο Εργαστήριο:

Στην 2^η δραστηριότητα είναι χρήσιμο να επισημανθεί από τον/την εκπαιδευτικό ότι το χειμώνα σκοτεινιάζει νωρίς και οι περισσότεροι από τους μαθητές κυκλοφορούν κατά τις απογευματινές ώρες.

4ο Εργαστήριο:

Προτείνεται η συνεργασία με τον εικαστικό της σχολικής μονάδας για κατασκευή ποδήλατου σε μακέτα, το οποίο θα αναρτηθεί σε σημείο της τάξης, με σκοπό να δοθεί έμφαση στον απαραίτητο εξοπλισμό ασφάλειας

5ο Εργαστήριο:

Αξίζει να αναφερθεί ότι η χρήση της ζώνης ασφάλειας είναι το ίδιο επιβεβλημένη για όλες τις θέσεις του οχήματος και για όλες τις αποστάσεις (μακρινές ή κοντινές).

6ο Εργαστήριο:

Στην δραστηριότητα του εργαστηρίου αυτού, ο/η εκπαιδευτικός συζητά με τα παιδιά για την έννοια της έρευνας, τη χρησιμότητά της. Τους εξηγεί απλά και κατανοητά πώς μπορούν να στήσουν ένα μικρό ερωτηματολόγιο, πώς θα το διανεμούν, με ποιο τρόπο θα επιλέξουν το δείγμα τους, πώς θα επεξεργαστούν τα δεδομένα και πώς θα καταλήξουν σε κάποια συμπεράσματα συνήθειές τους στη χρήση της ζώνης ασφάλειας ως επιβάτες.

Υποδειγματικό Υλικό- Δειγματικά Φύλλα εργασίας - Περιγραφή εργαστηρίων & δράσεων (3-5 φύλλα)

Βήμα Βήμα στο σχολείο

Η **ευρωπαϊκή πρακτική** «Βήμα Βήμα στο σχολείο» στοχεύει στην ευαισθητοποίηση μαθητών, γονέων και διδασκόντων, αλλά και στην ενεργό συμμετοχή τους στην υιοθέτηση εναλλακτικών προς το Ι.Χ. τρόπων μετακίνησης, όπως πεζή, ποδήλατο, μέσα μαζικής μεταφοράς.

Ομάδα στόχος είναι οι μαθητές -τριες της Ε' και ΣΤ' τάξης του Δημοτικού σχολείου. Η δράση πραγματοποιείται **μία ημέρα της εβδομάδας** (κοινή και για τα τρία σχολεία), όπου οι μαθητές -τριες μετέχουν με το δάσκαλό τους και εποπτεύοντά της συμμετοχής τους και στοχεύουν να πραγματοποιήσουν τις περισσότερες δυνατές μετακινήσεις με τα πόδια.

Κάθε μαθητής έχει ατομική καρτέλα με τα προσωπικά του στοιχεία όπου ο δάσκαλος σημειώνει την ημερομηνία κάθε προσέλευσης του μαθητή στο σχολείο με τα πόδια, επικυρώνοντάς την και με τη σχετική σφραγίδα με τη μασκότ της δράσης.

Με 10 σφραγίδες στην ατομική του καρτέλα, ο μαθητής επιβραβεύεται με μικρό δώρο, αναμνηστικό της ενεργού συμμετοχής του στη δράση ενώ η συμπλήρωση όλης της καρτέλας (20 μετακινήσεις πεζή) επιβραβεύεται με Έπαινο ή κάποιο δώρο από το Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων του σχολείου.

Ο κάθε δάσκαλος ενημερώνει τον Υπεύθυνο Εκπαιδευτικό του Σχολείου για την πορεία της δράσης στην τάξη του σε μηνιαία βάση.

Ο Υπεύθυνος Εκπαιδευτικός της Δράσης με τη σειρά του αποτιμά τη συμμετοχή των μαθητών στην πεζή μετακίνηση και εκτιμά την επερχόμενη μείωση στις εκπομπές CO από τη μη χρήση Ι.Χ. αυτοκινήτου, σύμφωνα με πλατφόρμα που υπάρχει στο έργο PIMMS TRANSER II.

6. Πεζή τη νύχτα

Για όλες τις τάξεις

Προτεινόμενος χρόνος: 2 διδακτικές ώρες

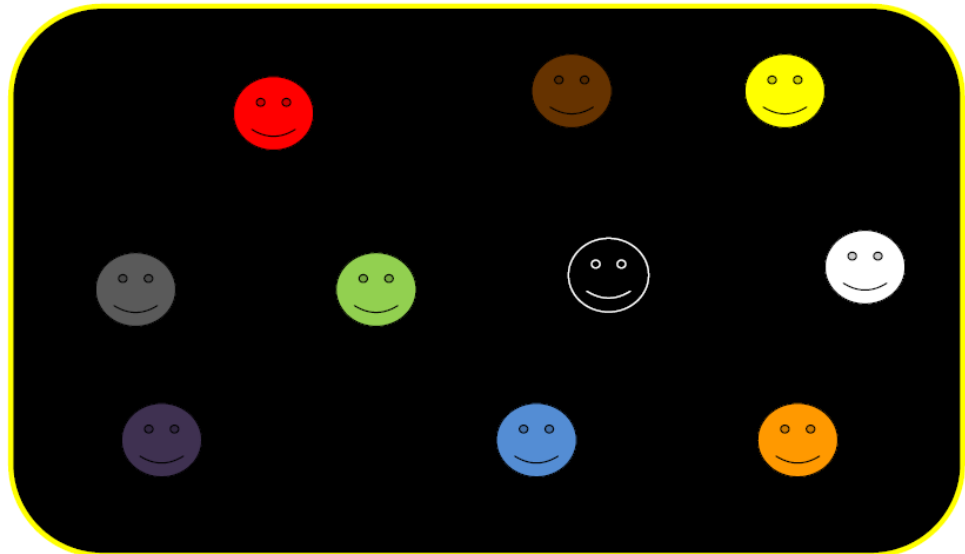
Ομαδική δραστηριότητα

Ζητούμε από τα παιδιά να εργαστούν σε ομάδες 4-5 ατόμων. Δίνουμε σε κάθε ομάδα δέκα ίδια πατρόν ανθρώπινης φιγούρας και τους ζητούμε να τις βάψουν με τους μαρκαδόρους τους με τα παρακάτω χρώματα: κόκκινο, καφέ σκούρο, κίτρινο, γκρι σκούρο, λαχανί, μαύρο, άσπρο, μπλε σκούρο, γαλάζιο, πορτοκαλί.

Στη συνέχεια δίνουμε σε κάθε ομάδα ένα μαύρο κάνσον και τους ζητούμε να κολλήσουν όπως νομίζουν τα ανθρωπάκια τους πάνω σε αυτό. Όταν τελειώσουν, ακολουθεί συζήτηση με θέματα, όπως:

- Ποια ανθρωπάκια φαίνονται και ποια όχι
- Πώς συνδέουμε τη δραστηριότητα αυτή με τους πεζούς που κυκλοφορούν στο σκοτάδι
- Γιατί δε φαινόμαστε το βράδυ, όταν φοράμε σκούρα ρούχα
- Γιατί δε μας βλέπουν οι οδηγοί, ενώ τα οχήματά τους έχουν φώτα
- Προτάσεις

Σημείωση: τονίζουμε ότι το χειμώνα σκοτεινιάζει νωρίς και οι περισσότεροι από τους μαθητές κυκλοφορούν κατά τις απογευματινές ώρες

1. Αγοράζω ποδήλατο

Για όλες τις τάξεις

Προτεινόμενος χρόνος: 2 διδακτικές ώρες

Ομαδική δραστηριότητα

Χωρίζουμε τα παιδιά σε ομάδες των τεσσάρων ατόμων και ο ένας ορίζεται «γραμματέας». Παρακινούμε την κάθε ομάδα να ετοιμάσει μια λίστα με όλα όσα πρέπει να ζητήσει κάποιος από τον αρμόδιο πωλητή, όταν ετοιμάζεται να αγοράσει ποδήλατο. Ο γραμματέας καταγράφει τις ιδέες των μελών της ομάδας του κι όταν τελειώσουν τις παρουσιάζει στην τάξη.

Ο εκπαιδευτικός, μετά από συζήτηση με τα παιδιά, κατατάσσει τις προτάσεις τους στην κατάλληλη λίστα που έχει ετοιμάσει στον πίνακα με τα απαραίτητα και τα μη απαραίτητα αξεσουάρ ποδηλάτου.

Ακολουθεί συζήτηση από όλα τα παιδιά.

Προβλεπόμενος χρόνος: 1 διδακτική ώρα

1. Τηλεοπτικό σποτ για χρήση ζώνης ασφαλείας

Για τις μεγάλες τάξεις

Ομαδική εργασία

Προβλεπόμενος χρόνος: 2 διδακτικές ώρες

Ζητούμε από τα παιδιά να χωριστούν σε ομάδες των 4-5 ατόμων και να κατασκευάσουν μια μακέτα από χαρτόνι κάνσον ή του μέτρου, που θα χρησιμοποιηθεί ως τηλεοπτικό σποτ με μήνυμα ευαισθητοποίησης για χρήση ζώνης ασφαλείας στο αυτοκίνητο.

Η μακέτα πρέπει να περιλαμβάνει:

- Κειμενάκια ευαισθητοποίησης
- Σλόγκαν
- Ζωγραφιές ή φωτογραφίες

Ο σκοπός της εργασίας αυτής είναι να δημιουργηθούν τηλεοπτικά σποτ, τα οποία θα είναι ικανά μέσα στο σύντομο τηλεοπτικό χρόνο να ευαισθητοποιήσουν οδηγούς, επιβάτες, γονείς και παιδιά.

Όταν τελειώσει η εργασία, ο γραμματέας της κάθε ομάδας, την παρουσιάζει στην ολομέλεια της τάξης και συζητούνται οι αδυναμίες, οι πιθανές ελλείψεις, καθώς και τα δυνατά τους σημεία.

Η δραστηριότητα αυτή προτείνεται να παρουσιαστεί και με δραματοποίηση.

6. Έρευνα με θέμα τη χρήση κράνους

Ομαδική δραστηριότητα

Για μεγάλες τάξεις

Προβλεπόμενος χρόνος: 4 διδακτικές ώρες

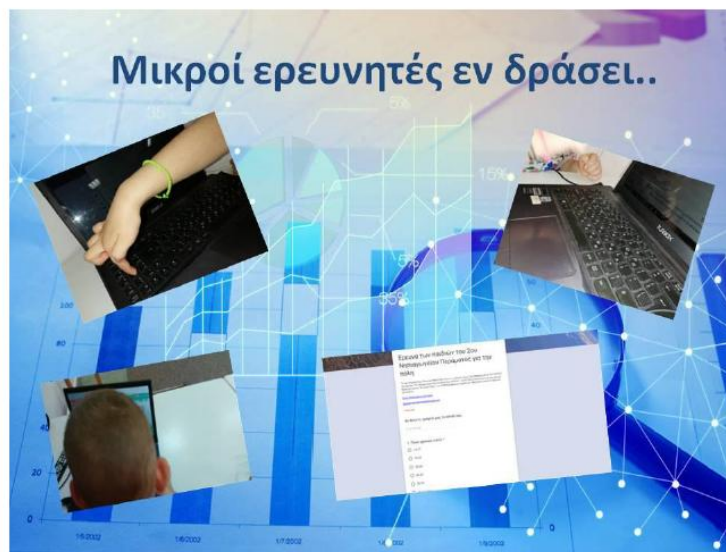
Στην αρχή της δραστηριότητας αυτής συζητούμε με τα παιδιά για τη χρήση του κράνους από το συνεπιβάτη της μοτοσικλέτας, επειδή κάποια από αυτά διαθέτουν στην οικογένειά τους μηχανή και ανεβαίνουν σε αυτή ως συνεπιβάτες, έστω και για μικρές αποστάσεις.

Με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού μια ομάδα παιδιών συντάσσουν ένα πολύ απλό ερωτηματολόγιο για τη χρήση του κράνους σε μηχανή ως συνεπιβάτες.

Το ερωτηματολόγιο θα διανεμηθεί από μια άλλη ομάδα παιδιών στην τάξη μας και στα υπόλοιπα τμήματα του σχολείου (στις τάξεις Δ', Ε' ΣΤ') θέτοντας ως απαραίτητα ερωτήματα την ηλικία των ερωτηθέντων, το φύλο τους, αν έχουν μηχανάκι στην οικογένεια, αν φορούν το κράνος ως συνεπιβάτες, αν το αποφασίζουν οι γονείς τους ή όχι, αν υποθετικά θα το φορούσαν σε μια πρόκληση για μικρή έστω βόλτα με μηχανή κ.τ.λ.

Μια τρίτη ομάδα θα αναλάβει να συγκεντρώσει τα ερωτηματολόγια, να τα αποδελτιώσει και να καταγράψει κάπου επίσημα τα αποτελέσματα της έρευνας.

Στη συνέχεια μια ακόμα ομάδα θα αναλάβει να παρουσιάσει τα αποτελέσματα στην ολομέλεια του σχολείου και θα συντάξει ένα φυλλάδιο με ένα σύντομο κείμενο, που θα πείθει τους μαθητές να φορούν πάντα το κράνος τους όταν επιβαίνουν σε μοτοσικλέτα. Το φυλλάδιο αυτό θα διανεμηθεί σε όλους τους μαθητές του σχολείου.

Ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση

Ελέγχω το βαθμό ανταπόκρισης σε συγκεκριμένα κριτήρια ορθής χρήσης του δρόμου στην πεζή μετακίνηση (3^ο Εργαστήριο).

Το συγκεκριμένο παράδειγμα βασίζεται στα εξής κριτήρια ορθής χρήσης του δρόμου στην πεζή μετακίνηση:

Χρήση του πεζοδρομίου

Έλεγχος του δρόμου

Χρήση των διαβάσεων

Ο/η μαθητής/τρια σε μια κατάλληλα διαμορφωμένη ρουμπρίκα με συγκεκριμένα κριτήρια, καλείται να συμπληρώσει σε ποιο βαθμό ανταποκρίθηκε σε κάθε κριτήριο. Το περιεχόμενο των κριτηρίων προτείνεται να διαμορφωθεί με τη μορφή σελιδοδείκτη και να υπάρχει στο Portfolio, για να χρησιμοποιηθεί εύκολα και με παιγνιώδη τρόπο.

Π.χ. Συνήθως περπατώ στη μέσα πλευρά του πεζοδρομίου

Σταματώ στην άκρη του πεζοδρομίου, πριν περάσω απέναντι

Διασχίζω το δρόμο, όταν είναι άδειος

Περνώ απέναντι από τη διάβαση κ.ά

Ο εκπαιδευτικός με βάση την αποδελτίωση του «σελιδοδείκτη πεζής μετακίνησης» μπορεί να συντάξει το προτεινόμενο Φύλλο αξιολόγησης

Περπατώ στην εσωτερική πλευρά του πεζοδρομίου	 ☐	 ☐	 ☐	 ☐
Σταματώ και ελέγχω, πριν περάσω απέναντι	 ☐	 ☐	 ☐	 ☐
Διασχίζω το δρόμο, όταν είναι άδειος	 ☐	 ☐	 ☐	 ☐

Περνώ απέναντι από τη διάβαση	 ☐	 ☐	 ☐	 ☐

Με τη συγκεκριμένη καρτέλα αυτοαξιολόγησης, ο μαθητής/τρια εισέρχεται σε μία μεταγνωστική διαδικασία του «Σελιδοδείκτη πεζής μετακίνησης», που έχει ήδη συμπληρώσει, συνειδητοποιώντας έτσι τα δυνατά και αδύνατα σημεία του. Ομαδοποιώντας ο εκπαιδευτικός τις απαντήσεις των παιδιών, μπορεί να επιμείνει σε ορισμένα σημεία, που η πλειονότητα των απαντήσεων των μαθητών δείχνει ότι δεν κατανοήθηκαν.

Συμπληρώνω τις φράσεις (4^ο Εργαστήριο-Οδηγώ Ποδήλατο)

Ο/η εκπαιδευτικός λαμβάνει υπόψη τους μαθησιακούς στόχους και τις δεξιότητες που αναμένεται να καλλιεργηθούν στο συγκεκριμένο Εργαστήριο και με βάση αυτά δημιουργεί το παρακάτω αυτοαξιολογικό φύλλο για τους μαθητές του (το παρόν αποτελεί δείγμα)

Αγοράζω το ποδήλατο

Όταν οδηγώ ποδήλατο, φοράω

Όταν ο ποδηλάτης οδηγεί τη νύχτα,.....

.....

Η δραστηριότητα περιγραφικής αξιολόγησης δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές/τριες να αποτιμήσουν τις ομαδικές δραστηριότητες του 4^{ου} Εργαστηρίου για την Ασφαλή Οδήγηση Ποδήλατου ως προς τα αποτελέσματα και ως προς τη διαδικασία που ακολούθησαν (την προσοχή που έδειξαν, τις γνώσεις που αξιοποίησαν)

Κλείδα παρατήρησης συνεργασίας μαθητών (6^ο Εργαστήριο).

Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να διαμορφώσει μια κλείδα παρατήρησης με την οποία μπορεί να διερευνήσει δεξιότητες που σχετίζονται με τη συνεργασία και την ανάπτυξη κριτικής σκέψης των μαθητών

Ομάδα Α	Μαθητής/τ ρια II	Μαθητή ς/τρια III	Μαθητή ς/τρια IV
Εντοπισμός κατάλληλων ερωτήσεων για το ερωτηματολόγιο			
Επεξεργασία δεδομένων			
Διατύπωση άποψης στην ομάδα			
Επιχειρηματολογία τεκμηρίωσης άποψης			
Διάθεση συνεργασίας στην ομάδα			
Άποψη για παρουσίαση συμπερασμάτων			

Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης (έως 2 σελίδες)

Στο τέλος των εργαστηρίων είναι δυνατό να θέτονται λίγες ερωτήσεις αυτο-αξιολόγησης στα παιδιά, που αξιοποιούνται στα πλαίσια της διαφοροποιημένης διδασκαλίας. Αυτές αποτελούν ερωτήσεις τις οποίες ρωτά ο /η εκπαιδευτικός και ζητά μια πολύ σύντομη απάντηση από την πλευρά των μαθητών/τριών.

Πρέπει να....

**Τελειώστε τις προτάσεις
 Διαλέξτε 2-3 από τις φράσεις κάτω που ταιριάζουν σε κάθε
 περίπτωση.**

Όταν περπατάς πρέπει να

.....

Όταν κινείσαι με το λεωφορείο

.....

Στο σκοτάδι πρέπει να

.....

- περνάς απέναντι από ασφαλές σημείο
- φοράς ανοιχτόχρωμα ρούχα
- γνωρίζεις τον αριθμό του λεωφορείου
- κρατάς μια ασφαλή απόσταση από την άκρη του πεζοδρομίου
- φρόντισε να μην είσαι μόνος -η σου
- κάθεσαι στο κάθισμα
- περπατάς στο πεζοδρόμιο
- γνωρίζεις τη διαδρομή που θα ακολουθήσεις
- προσέχεις τα πράγματά σου

Δεν πρέπει να....

Όταν περνάς απέναντι, δεν πρέπει να

.....

Όταν επιβιβάζεσαι στο λεωφορείο, δεν πρέπει να

.....

Όταν περπατάς στο σκοτάδι, δεν πρέπει να

.....

- Να διασχίζεις τρέχοντας το δρόμο
- Να κάνεις πολλή φασαρία
- Να φοράς μαύρα ρούχα
- Να στέκεσαι όρθιος
- Να περνάς απέναντι με κόκκινο ανθρωπάκι
- Να πηγαίνεις μόνος -η σου στον προορισμό σου
- Να περπατάς εκτός πεζοδρομίου
- Να απασχολείς τον οδηγό
- Να περπατάς εκεί που δεν υπάρχει φωτισμός

Περιγραφή ενδεικτικών δραστηριοτήτων για το portfolio μαθητή/-τριας

Στο 1ο Εργαστήριο προτείνεται:

να αναφερθεί στο ημερολόγιο δραστηριοτήτων του προγράμματος ότι υλοποιήθηκαν δύο δραστηριότητες για την ασφαλή πεζή μετακίνηση των παιδιών στην καθημερινή διαδρομή τους από το σπίτι στο σχολείο και αντίστροφα.

Να αναφερθούν επιγραμματικά οι δεξιότητες που καλλιεργήθηκαν σε αυτό: αυτομέριμνα, υπευθυνότητα και κριτική σκέψη.

Να καταχωρηθούν τα φύλλα αξιολόγησης των μαθητών για την επίτευξη των μαθησιακών στόχων, που αναφέρονται στα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.

Στο 2^ο Εργαστήριο προτείνονται:

Καταγραφή δραστηριοτήτων στο ημερολόγιο του προγράμματος, σύμφωνα με τις οποίες οι μαθητές/τριες διδάχθηκαν με βιωματικό τρόπο Κανόνες Οδικής Κυκλοφορίας για πεζούς, ποδηλάτες και επιβάτες οχημάτων.

Επιγραμματική αναφορά των δεξιοτήτων που καλλιεργήθηκαν σε αυτό το εργαστήριο: οργανωτική ικανότητα, κριτική σκέψη, συνεργασία, αυτομέριμνα και παραγωγή γραπτού λόγου

Καταχώρηση των μαθησιακών στόχων, που αναφέρονται στα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (σελίδα 6).

Στο 3^ο Εργαστήριο προτείνονται:

Φωτογραφικό υλικό από την επίσκεψη στο Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής, με αρκετά στιγμιότυπα των βιωματικών δράσεων του τμήματος.

Επιγραμματική αναφορά των δεξιοτήτων που καλλιεργήθηκαν σε αυτό το εργαστήριο: αυτομέριμνα, κριτική σκέψη, συμμόρφωση σε κανόνες, αντιληπτική ικανότητα

Καταχώρηση των μαθησιακών στόχων, που αναφέρονται στα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (σελίδα 7).

Στο 4^ο Εργαστήριο προτείνονται:

Καταγραφή δραστηριοτήτων στο ημερολόγιο του προγράμματος, σύμφωνα με τις οποίες οι μαθητές/τριες διδάχθηκαν με βιωματικό τρόπο τον βασικό εξοπλισμό του ποδηλάτη και τους κανόνες ασφαλούς οδήγησης ποδήλατου.

Επιγραμματική αναφορά των δεξιοτήτων που καλλιεργήθηκαν σε αυτό το εργαστήριο

Καταχώρηση των μαθησιακών στόχων, που αναφέρονται στα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (σελίδα 8).

Στο 5ο Εργαστήριο προτείνεται:

Να αναφερθεί στο ημερολόγιο δραστηριοτήτων του προγράμματος ότι υλοποιήθηκαν δύο δραστηριότητες για την ασφαλή χρήση των οχημάτων από τα παιδιά ως επιβάτες.

Να αναφερθούν επιγραμματικά οι δεξιότητες που καλλιεργήθηκαν σε αυτό

Να καταχωρηθούν τα φύλλα αξιολόγησης των μαθητών για την επίτευξη των μαθησιακών στόχων, που αναφέρονται στα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.

Στο 6ο Εργαστήριο προτείνεται:

Καταχώρηση του ερωτηματολογίου και των αποτελεσμάτων αυτού στο portfolio μαθητή

Επιγραμματική αναφορά των δεξιοτήτων που καλλιεργήθηκαν σε αυτό το εργαστήριο

Καταχώρηση των μαθησιακών στόχων, που αναφέρονται στα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (σελίδα 10)

Στο 6ο Εργαστήριο προτείνεται:

Καταχώρηση των συμπληρωμένων φύλλων αυτοαξιολόγησης του μαθητή στο portfolio αυτού.

Επιγραμματική αναφορά των δεξιοτήτων που καλλιεργήθηκαν σε αυτό το εργαστήριο

Καταχώρηση των μαθησιακών στόχων, που αναφέρονται στα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (σελίδα 11)

Βίντεο (ένα πρωτότυπο βίντεο επίδειξης υποδειγματικής διδασκαλίας ή επιμορφωτικής παρουσίασης του εργαστηρίου)

